

4/10/25

Aan de Minister van Klimaat en Groene Groei

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Programmadirectie Kernenergie

Auteur

TER BESLISSING
Datum

22 september 2025

Kenmerk

DGKE-PK / 101303116

RT 0000118039

Bijlage(n)

27

nota
TER BESLISSING

Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie,
oprichting beleidsdeelneming, SMR-strategie en
wijziging Kernenergiewet

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Op vier verschillende onderwerpen in relatie tot kernenergie is voortgang te melden aan de Eerste en Tweede Kamer:

- U stuurt periodiek voortgangsbrieven over de nieuwbouw van kerncentrales en in uw vorige voortgangsbrief heeft u toegezegd om na de zomer een nieuwe brief te sturen over de contouren van het Government Support Package (GSP);
- Als belangrijke vervolgstap om tot de bouw van nieuwe kerncentrales te komen is een oprichtingsvoorstel voor een beleidsdeelneming uitgewerkt, die opdrachtgever van de bouw en de *owner/operator* moet worden van de nieuw te bouwen kerncentrales;
- Als vervolg op de programma-aanpak voor SMR's uit maart 2024 en naar aanleiding van de motie Erkens en Bontenbal heeft het kabinet een SMR-strategie opgesteld; en;
- Zoals opgenomen in het Regeerprogramma van het kabinet Schoof is er een wetsvoorstel voor wijziging van de Kernenergiewet uitgewerkt ten behoeve van de juridische randvoorwaarden voor de bedrijfsduurverlenging van de bestaande kerncentrale in Borssele.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om de volgende aanbiedingsformulieren voor agendering van de onderwerpen in de RFL van 14 en Ministerraad van 17 oktober te ondertekenen:

1. Aanbiedingsformulier Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie;
2. Aanbiedingsformulier Voorhang oprichting beleidsdeelneming;
3. Aanbiedingsformulier SMR-strategie;
4. Aanbiedingsformulier Wijzigingsvoorstel Kernenergiewet.

U wordt tevens geadviseerd om, onder voorbehoud van besluitvorming in de Ministerraad van 17 oktober, de volgende stukken te ondertekenen:

1. Brief aan beide Kamers met de titel Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie;
2. Brief aan beide Kamers over de SMR-strategie;
3. Memorie van Toelichting Kernenergiewet en Voorstel van Wet: Wijziging van de Kernenergiewet ten behoeve van bedrijfsduurverlenging van kerncentrale Borssele;
4. Brief aan beide Kamers over de oprichting van deelneming Nucleaire Energie Organisatie Nederland B.V. (NEO NL B.V.) ('voorhang').

Kernpunten

Voortgangsbrief nieuwbouw kernenergie

- In de voortgangsbrief van 16 mei 2025 kondigde u aan om na de zomer een brief te versturen over de nadere uitwerking van het GSP;
- In deze brief staat dat het kabinet het GSP verder uitwerkt met varianten die uitgaan van volledig publieke financiering, ter onderbouwing van deze keuze wordt het rapport 'Project split' van KPMG gepubliceerd;
- Als bijlage bij de brief wordt het TNO-rapport 'Systeemkostenanalyse kernenergie' gepubliceerd, waarin op basis van verschillende scenario's voor het energiesysteem in 2050 de systeemkosten zijn geanalyseerd;
- Met de brief wordt daarnaast de milieuimpactanalyse 'Kernenergie in de mix' van Pondera en CE Delft gepubliceerd;
- Ten aanzien van de inkoopprocedure worden in de brief op hoofdlijnen de fasering en de samenhang met andere werksporen toegelicht;
- In de brief geeft u een appreciatie van het tweede advies van de gebiedsverbinder kernenergie in Zeeland en licht u de voortgang op het traject om te komen tot een Rijk-Regiopakket toe.
- U kondigt een volgende brief aan waarin de voortgang op de inkoopprocedure, de oprichting van beleidsdeelneming NEO NL, het staatssteuntraject bij de Europese Commissie en de onderzoeken ter voorbereiding van de voorkeursbeslissing voor de locatie centraal staan.

Oprichting beleidsdeelneming kernenergie

- Er is een bedrijf nodig dat opdrachtgever van de bouw is en 'Owner/Operator' van de kerncentrales wordt. Dit wordt de 100% beleidsdeelneming NEO NL B.V.
- Op 16 juli hebt u de Algemene Rekenkamer (ARK) over de plannen geïnformeerd. De ARK heeft in haar reactie aandachtspunten meegegeven, waarop wordt gereageerd in de bijlage van de Kamerbrief.
- De volgende wettelijk voorgeschreven stap in de oprichting is het voorhangen aan beide Kamers. Ten opzichte van de conceptbrief die u eerder hebt geaccordeerd is uw reactie op de brief van de Algemene Rekenkamer toegevoegd.
- De brief is zonder commentaar door de ACKE geaccordeerd.
- Om het voorstel over de oprichting goed toe te lichten gaat er een pakket bijlagen mee naar beide Kamers:
 - Governanceplan
 - Concept Statuten
 - Reactie van de Algemene Rekenkamer
 - Vier financieringsdocumenten:

- Concept Kapitaalstortingsovereenkomst
 - Concept-Subsidieaanvraag van NEO NL B.V.
 - Concept Subsidiebeschikking
 - Concept Leningsovereenkomst.
- De financieringsdocumenten worden ter notificatie van staatssteun bij de Europese Commissie ingediend. We verwachten goedkeuring eind 2025.
- NEO NL B.V. is binnen het ministerie in opbouw en zal na oprichting (streven februari 2026) als zelfstandige rechtspersoon verder gaan.

SMR-strategie

- Begin september heeft u akkoord gegeven op de SMR-strategie, die richting geeft op 1) de verdeling van bevoegd gezag (<500 MW provincies); 2) ruimtelijk beleid (aansluiten bij bestaande eisen en gezamenlijk verder uitwerken); 3) financiering en ondersteuning (onderzoeken instrument tot 20 miljoen voor initiatieven, en ondersteuning voor medeoverheden in overstemming met wet- en regelgeving, waaronder staatssteunregels). Daarnaast wordt er verder gegaan met het versterken van het nucleaire ecosysteem.
- De gewenste verdeling van de besluitvorming kan wettelijk worden geborgd door SMR's toe te voegen aan de energieprojecten waarvoor op grond van de Energiewet een provinciaal of nationaal projectbesluit moet worden genomen. Hiervoor is een nog nader uit te werken wetswijziging noodzakelijk.
- Aan het voorstel bevoegd gezag is toegevoegd dat het kabinet wil dat bij een eerste realisatie van een SMR-project in Nederland de Rijksoverheid de regie neemt, ongeacht grootte of toepassing, door het nemen van een projectbesluit.
- De strategie is interbestuurlijk afgestemd met de Unie van Waterschappen, NetbeheerNL, VNG, IPO. Interdepartementaal is het afgestemd met VRO, IenW/ANVS, Financiën.

Wijziging Kernenergiewet

- Met het wetsvoorstel krijgt de vergunninghouder van de kerncentrale Borssele de mogelijkheid om een aanvraag te doen bij de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (hierna: ANVS) voor de vergunning om het vrijmaken van kernenergie in de kerncentrale Borssele voort te kunnen zetten na 2033. Ook maakt deze wetswijziging het voor de ANVS mogelijk om een eventuele aanvraag in behandeling te nemen.

Toelichting

Wijziging Kernenergiewet

- Op 27 augustus jl. heeft de Raad van State advies uitgebracht over de Wijziging van de Kernenergiewet ten behoeve van bedrijfsduurverlenging van kerncentrale Borssele.
- De Raad heeft één opmerking over de memorie van toelichting en adviseert daarmee rekening te houden voordat het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer wordt ingediend (een zogenoemd dictum b).
- De opmerking ziet op het convenant Kerncentrale Borssele en adviseert om in de toelichting duidelijkheid te bieden over aanpassing van het convenant en over het aan de KCB na 2033 te stellen veiligheidsniveau.

- De opmerking is verwerkt in de memorie van toelichting en het nader rapport is overeenkomstig opgesteld. Gezien de aard van het advies, zijn er geen grote wijzigingen.
- In de ACKE van 26 september jl. zijn er geen opmerkingen over het wetsvoorstel gemaakt.
- De stukken zijn door Staatssecretaris van IenW geaccordeerd om mede namens hem de stukken te agenderen in de RFL, de MR en vervolgens aanbieding aan de Tweede Kamer. Dit vanwege zijn verantwoordelijkheid voor nucleaire veiligheid.